

vsega zla. Zato se moramo mi po svetu klatiti in kruh služiti... Bogve, ali se spreobrne kedaj? Naša Savinjska dolina je res lepa in rodovita kakor mala katera druga. Pa vsled klerikalnega nazadnjajstva vse nič ne pomaga. Vse gre rakovo pot. Leto za letom večji jok in stok. Stotero očetev išče po Nemškem in v Ameriki kruha za lačno deco. Vedno rakova pot! Kje je krivda? Kmet Wratschko je dobil pri nas malo glasov, kaplan pa veliko v tem prvaškem gnezdu. V zbornici sedi žegnani Tonček, pa tudi ne pomaga. Vedno gre vse rakovo pot. In šlo bo, dokler ljudje ne odprejo oči in se ne zbudijo! Naprednjak.

Od nekd. (Lizanje posvečenih rok.) Neki župnik je sosedne duhovnike ter cerkvene može na kosilo povabil. Ko pa župnik pred kosilom še v svojo pisarno odide, se vsi može v vrsto postavijo ter začnejo zaporedoma se priklanjati, najprej dekanu, potem župniku in slednjič kaplanom, ter njih roke — kuševati! Le edini pametni dekan se je temu protivil, a kmetje so ga prisilili, dočim so župniki in kaplani že koj roke tja ponujali. A ko župnik nazaj k mizi pride, predstavi te vrle može dekanu, a ta ga zavrne: „So nam že vsem roke polizali!“ — Vse je tiho postalo, a častilakomni, nižji duhovniki so se na dekana zaničljivo, hudo ozirli. Najbolj čudno pa je bilo še to, da se ti prvi možakarji v fari niso najmanj sramovali, ampak se še na vrh prav prijazno smejali! — Roke poljubovati je sicer lepa, bolj gosposka navada, pa le edino za prijete dobrote, darove, torej posebno za otroke svojim ljubim starišem, sorodnikom in botrom, nikdar pa duhovnikom, ker ti niso vedno naši dobrotniki, ker jim nikdar ni zadosti, ter še največega berača zastonj ne pokopljejo! Po nekotnih krajih se niti otrokom, še manj pa odraslim take neumnosti ne sanjajo, dočim zopet po drugih krajih od najmanjšega otroka do sivega starčka vse liže tiste roke, ki so opetovano hudi sovražniki šole, izobrazbe, omike, polajšanja itd., ter varuhi neumnosti med ljudstvom. Duhovski stan je sicer študiran, lep in častni stan, vendar pa postane duhovnik le za to kot taki, da si svoj kruh prisluži, kakor vsi mi drugi neduhovniki. Kakor pa se v vsakem stanu le tistemu človeku čast skazuje, ki po svojem poklicu živi, lepi zgled daje, ter nikogar ne pohujša, tako naj bi se nasprotno vsem tistim svečnikom, ki svete prižnice za lažmi, obrekovanjem, zvijačo, drenjem itd. oskrnijo, po Kristusovem izreku raji mlinjski kamen na vrat obesil, ter jih v globočino morja potopil.

Iz Veržaja. V 2. številu ničvrednega „Gospodarja“ se je pokazalo, kako ničvreden je njegov dopisun. Pisari, da je „Štajerc“ lažljiv, ali niti ene laži ne more dokazati. Res je, da je župnik povzročitelj nesrečnih tožb, ki so nakopale tržanom na tisoče kron dolga. Zaslupljenci, meni se iz srca smilite, ako premislite, kolikokrat ste denar skupaj dajali, da vam je potem trebušasti župnik za hrbotom fige kazal. Dopisun piše tudi, da bi se lahko posojilnico osnovalo. Tepec! Saj imate posojilnico v Rozmanovi krčmi in kmetijski zadruzo tam v šumi. Drugačni bi morali postati! Tudi župnik bi se moral spremeniti, ne pa da preklinja v krčmi in psuje tiste, ki branijo škodo po svojem gozdu. Dopisun piše, da tukaj ljudje samo preklinjajo in pijančujejo. Kdo pa je kriv? Kdo pa daje izgled? To vprašamo dopisuna! Sicer pa, može, držite se resničnega „Štajerca“ in pustite „Fihposa“ lažnikom. Kmet.

Škole pri Pragerskem. „Štajerc“ je poročal, da je cirkovski kaplan tako lepo pridigal: pijanca ne možiti, le rajše tata. Naznanjamo, da je prihodnjo nedeljo to tudi župnik potrdil. Naši ljudje že res premišljujejo, je-li dobro, ako se pošilja mladino k taki pridigi. Mislimo, ko bi bil pri župnikovi pridigi navzoč i škof, bi stvar drugače iztekla. Prav resno vprašamo: ali se sme obrekovati, hujskati in lagati v cerkvi v pričo Boga?! Kajti o vsem tem lahko veliko napišemo in tudi dokažemo. Župnik, ali ste videli, koliko ljudi je v nedeljo iz cerkve odšlo in koliko jih je pričelo nalašč kasljati in kako so pričeli po cerkvi na glas govoriti, ko ste pripovedali stvari, ki ne spadajo v božjo hišo? Dopisnik tega sem slišal v cerkvi in doma, kako so se ljudje priduševali, da ne gredo več take pridige poslušati. Kam plovete? Zakaj

peša vera? Pred kratkim je pisal eden faranov župniku pismo, naj se poboljša. In o temu pismu je pridigoval. Kdo bode poslušal take neumnosti? Saj vendar nismo v cirkusu! Za cerkev se fehtari in fehtari in potem pridejo take pridige! Še nekaj se je zmisli župnik. Raz prižnice je oznanil, da pusti napraviti plakati; razdelil bode potem farane po hišnih številkah in na plakatu bode čitati, koliko je ta ali oni dal za cerkev; plakati pa bode pribil na vrata. Mi farani čakamo radovedno tega plakata; videti hočemo namreč, v kateri razred prideta župnik in kaplan, ki je med volitvami dal za več sodčev piva, in koliko sta že darovala za cerkev... Veste kaj, župnik, ko bi mi imeli take dohodke, kakor vi, — ki si baje računate za pogreb gold. 80 in za 7 dni starega otroka gold. 8.50, — takrat bode dajali za cerkev, da bode taka, kakor jo imajo Dunajčanje. Ali zdaj to ne gre. Zato se bode odselej raje brigali, koliko določa postava za pogrebe itd. Razumete? Pa ako še tako povprašujete, kdo je odjemalec „Štajerca“, to je vse eno! Vam prijateljem in sosedom pa priporočamo: budite se iz spanja, ne vstrašite se neumnosti besed, pa čeprav prihajajo raz prižnice, berite in razširjajte „Štajerca“, ki se bori za nas!

Več faranov.

## Novice.

Zaupni shod „Štajerčeve“ stranke se vrši v nedeljo 27. t. v dvorani „društvene hiše“ (Vereinshaus) v Ptuj. Začetek zaupnega shoda točno ob pol 4. ure. Ob 8. uri zvečer se vrši istotam ustanovni zbor tiskovnega društva. Vstop k obema zboroma imajo le povabljeni. Kdor hoče povabiti, naj to pravočasno naznani.

Nekaj o izobrazbi. V smislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Nekaj o izobrazbi“ v števil. z dne 13. januarja 1907 Vašega lista: Ni res, da je celjski vikar Gorisek izjavil „pri nas na deželi je duhoven edini izobražen človek. Le duhovni se smejo imenovati prave izobraževalne ljudstva“, res pa je, da tega ni izjavil. Z odličnim spoštovanjem Ivan Gorisek, vikar. V Celju, dne 17. januarja 1907.

Opomba: Objavimo ta dopis. Ali g. vikar naj pove, kaj je govoril. Zmisel njegovega govora je bil pač takšen, kakor smo mi poročali. Zato ne preklečemo niti pičice in vzdržujemo svojo trditve. S § 19 nas ne bode nikdo premagal! Sicer je pa vikar Gorisek itak znan, odkar je pogorelo njegovo konzumno društvo v Laškem trgu. Taki ljudje imajo vsacega, ki ne trobi v farski rog, za „neizobraženega.“ Slavni „popravek“ je napravil torej le nasprotni učinek!

Jurtelov „lajb-jurnal“ je bil že zopet zaplenjen zaradi nesramnega hujskanja proti nemškemu uradnikom. Ali bode to še dolgo trajalo?

List „nove“ stranke, ki se imenuje „Narodni list“, pričnjen pokazati odkritje svoje namene. V 3. številki ima že 3 daljše notice proti „Štajercu“. In potem se jezi in pravi, da ga mi napadamo. Ja prijatelji, ali menite, da vam bode mo nastavlili hrbot, da bode te ložje po njem tolkli? Kar se tiče „psovanja“, ne moremo pomagati. Ali naj pohvalimo pristasa „Nar. lista“ učitelja Kauklerja, ker je imenoval kmete „osle“? Sicer pa poroča „Nar. list“ neresnico, da pošilja naš urednik spis „Sedem let boja“ med Nemce in prosi za podporo. To je laž in „Nar. list“ nam naj navede slučaj! „Sedem let boja“ je priloga k 1. in 2. števil. našega lista in se sploh posebej ni razpošiljala. Gospodje, ako ste hodili k jezuitom v šolo, potem se pač ne bode z vami prepirali. Z lažmi ne bode „rešili“ naroda.

Kdo laže? Poročali smo, kar so očitali poslanci hofratu Ploju. Povedali smo tudi, da so nas nadlegovali ptujski prvaki s prošnjo, naj ne napadamo tega deviške čistega hofrata. Na to so nas opozvali prvaški listi, češ da lažemo. Prvi nam je vrgel to očitjanje „Fihpos“ v lice in za njim je pričapljaj tudi novi „Narodni list“. Ti prvaški listi so zahtevali, naj povemo imena tistih oseb, ki so fehtarili za Ploja. In povedali smo imena! Ko bi bila „Fihposov“ urednik in g. Spindler pošteni, morala bi to dejstvo svojim čitateljem sporočiti.

Ali zdaj sta stisnila rep med noge in molčita. G. Spindler, ta manever je jezuitski in posnemate ga klerikalnim listom! Od „Fihposa“ ne zahtevamo, da bi popravil svoje laži, kajti „Fihpos“ je list političnega lopovstva in falotstva. Ali od „Nar. lista“ smo pričakovali, da je bolj pošten, Torej — kdo je lagal? Vun z besedo: Kdo laže!

„Narodni list“ se je pričel prav po klerikalno našim narodnikom vsiljevati. Mi nimamo ničesar proti temu, da vsak list pošteno za svoje razširjenje agitira. Ali mi imamo celo vrsto slučajev, v katerih se dopošilja „Narodni list“ ljudem, ki so ga že 2, 3 krat z opombo „ne sprejemem“ vrnili. To pač ne gre! Zato opozarjamo nato, da ni nikdo dolžan plačati list, katerega je vrnil, in katerega noče sprejemati. Vsakdo napiši na zavitek „Ne sprejemem“ in vrni list. To naj se ponavlja. Končno se bode uprava „Narodnega lista“ menda le premislila, pošiljati svoj list ljudem, bi ga ne zahtevajo, nočejo, in tudi ne bodo plačali. Ako se bode to naprej godilo, potem objavimo slučaje. Torej, celjska gospoda, ne posnemajte Križmane...

Iz Spodnje-Štajerskega.

## Zopet prvaška tatvina!

Ljudje se še spominjajo na velikanske sleparije, katere je izvršil tajnik Kozem od celjskega okrajnega zastopa pod načelništvom prvaških dr. Serneca in dr. Dečka. Tisoče in tisoče krvavega ljudskega denarja se je takrat zapilo v celjskem „Narodnem Domu“ in zapravilo v družbi slaboglasnih babur. Največji zločin pa je bil, da se je pustilo tega prvaškega tajnika 10 let dolgo slepariti, brez da bi mu pogledala Sernece in Dečko le enkrat na prsta... Danes moramo poročati o sličnem slučaju. Občina Turškvirh v Halozah je popolnoma klerikalna in zatelebana v prvaškem hujskanju. Samoumevno je upeljano slavnoznano „šolovensko uradovanje“. Bivši učitelj v Zavrču Troha je bil obenem občinski pisar in je znal zasukati vse v smislu gonje, ki jo propagirajo naši prvaški listi. V znamenju te gonje je bil izvoljen l. 1898 za župana Blaž Bratuša, navdušen prvak in strastni klerikalec; prevzel je od prejšnjega poštenega občinskega predstojnika 540 kron občinskega denarja. Bratuša je bil strastni hujškač v pravem pomenu besede. Zaradi prepira in hujskanja je bil vsaki teden 2 do 3 krat pri kazenski sodnji. In pričel je „gospodariti“ z občinskim denarjem, kakor je „gospodaril“ s svojim popolnoma zadolženim posestvom. Tekom 8 let je ukradel in zapravil skupno 3.055-07 občinskega denarja. Obenem je ukradel okrajnemu odboru denarja za bakreni vitrijiol v znesku 520 kron. Čez tri in pol tisoč kron je ukradel in požrl ta slepar!!! Okrajni odbor je k sreči vknjižen za vkradeno svoto; občina Turškvirh pa izgubi bržkone vseh 3.055 kron!!! Zanimivo pa je, da ni nikdo sleparju na prste stopil. Občinski blagajnik Jurij Pongračič je pregledal in potrdil lastoročno za vsako let račune in jih našel seveda „v redu“; toliko pameten pa ni bil da bi zahteval prešteti občinski denar. Tukaj sta le dva slučaja mogoča: ali je blagajnik Pongračič ravno tak slepar kakor župan Bratuša in sta oropala skupno občinarje, — ali pa je bil tako grozno lahkomišeln in brezvesten, da se je popolnoma zanesel na sleparja. Odgovoren je blagajnik na vsak način tudi; po našem mnenju spadata obadva pod ključ in prebivalstvo zahteva odločno, da se ju tudi pošlje v ječo! Pa še nekaj je zanimivega. 10. decembra 1906 je prišel zastopnik okrajnega odbora v Turški vrh in je odkril te lumparije. Vkljub temu, da se je Bratuša ta nečuvana tatvina dokazala ni moč odstopil, temveč je ostal župan. Šele 10. t. m. je prišel deželni komisar, ki je moža odstavil. Doslej se še ni kazenskega naznanila, napravilo. Ali ljudstvo zahteva odločno, da se postopa z vso strogostjo proti temu prvaškemu sleparju. Milosti ne zasluži tak človek. Prvaško časopisje pa vprašamo: ali se ne sramujejo svojih pristav, svoje „vzgoje“ in izobrazbe? Kakor sleparite v politiki, tako vam tudi v zasebnem življenju tuja lastnina ni sveta. Ljudstvo, ti pa premisli in sodi odločno čez te ljudi!

Od minoritske fare v Ptuj. Res čudne in grozne so posledice zanemarjene vzgoje. Kako razdivjan, surov in živinski je del kmetske mladine, to se vidi v Ptuj v minoritski fari. Komaj zapuste fantalini cerkev, že se pričnejo pretepi, prepriji in celo v mestnem okviru se že bliskajo noži in teče kri. Za malenkosti se zagradi nož in koliko nesreče sledi iz tega. Mero-dajni krogi naj vendar vplivajo, da se konča to posurovelo postopanje in da prične mladina mi-slit. Duhovniki in stariši, storite svojo dolžnost.

Za špehov trg, ki se vrši vsak petek v Ptuj in vsako soboto v Mariboru, naznanjamo še enkrat, da ima vsakdo, ki se peča s svinjo-rejo pravico, da razpeča svoje blago brezplačno.

Kmetje v ptujskem okraju! Ptujsko polje je polno kamenje. Očistite svoje posest od kame-na! Okraj plača za kubični meter na okrajne ceste speljanega kamenja 2 kroni. (Glej tudi inzerat!)

Kdo izgubi vsled Kaiserjevega konkurza? Prvaški listi so nesramno lagali, da bode mestna šparkasa ptujška vsled Kaiserjevega konkurza veliko trpela. Mi smo to laž na pod-lagi natančnih številk označili. Ali do danes prvaki še niso svojih laži popravili. Za daes naglašamo še enkrat, da je čisto iz-ključeno, da bi šparkasa le vinar iz-gubila. Svoje hipotekarne dolgove ima vse na 1. mestu vključene. Ravno tako pa ne more na menicah ničesar izgubiti. Kot zastavek je imela šparkasa m. dr. živino iz Ptujске Gore (za po-sojilo K 13.000) in klet vina v Ptuj (za po-sojilo K 30.000). Dae 16. in 17. t. se je to ži-vino in zastavljeno klet vina na javni dražbi prodalo. Dobilo se je tako visoko svoto, da je vseh 43.000 K pokritih in da je šparkasa izročila konkurzni masi še K 1800 v prid drugih upnikov. To je najjačnejši dokaz, kako nesramno so prvaški listi lagali. Za svoja druga posojila (menjice) je šparkasa popolnoma krita s 3 zavarovalnimi policami, od katerih se izplačajo dve že l. 1907, ena pa l. 1909 in ki znašajo svoto 50.000 K. To je resnica! Šparkasa ne izgubi ničesar in le tisti prvaški junaki, ki so imeli največji jezik, se bodo za nos prišli. Več ob priliki!

Zopet „mož-beseda“ dr. Korošec. Kmetje na Štajerskem, hvalite svetnike, da ni bil izvoljen pošteni kmet Vračko in da imamo za „po-slanca“ znanega „moža besede“, prefekta in kaplana Korošca. Ta mož sicer ne ve, koliko hmelja pridelava savinjska dolina, tudi ne zna razločiti stare od ameriške trte, ali „po-slanec“ je, čeprav „bogusmil“ „poslanec“... 18. t. je sprejela državna zbornica postavo, po kateri se sme naturnemu vinu, ki ima veliko kisline, dodati nekaj sladkorja. Postava bi bila za vinogradnike dobra, ko bi se ozirala na za-hteve teh vinogradnikov. Ali tega ne moremo sporočiti. Postava je polna pomanjkljavev in napak, ki škodujejo našim vinogradnikom. Zato je predlagal poslanec Wastian, postava naj se vrne odseku, da jo izboljša. Ta predlog je bil odklonjen in tudi prefekt in kaplan in poslanec Korošec je glasoval proti temu predlogu; isti prefekt in poslanec Korošec pa je govoril preje proti zahtevam spodnje-štajerskih vinograd-nikov. Hadirja, ali menja ta možicelj vsakih 24 ur svoje „prepričanje“? No, — Korošec je pač „mož-beseda“.

Kako delajo proti „Štajercu“. Poroča se nam: „Štajerc“ je enega naročnika izgubil, namreč posestnika Maksa Lepenerja v Št. Vidu nad Valdekom. Mož stoji na slabem, ker ima 4.000 dolga, vrednosti pa le 2.800. Zato je šel k fajmoštru in prosil za pomoč. Fajmošter mu je to pomoč tudi obljubil, ako odstopi od „Šta-jerca“. In možakar je prodal svoje prepričanje ter dobiva zdaj „Fihpos“, kateremu take zna-čajne naročnike prav iz srca privoščimo. Lepe-nerju je posodil Štajnerjev Tonček 200 gold. Vbogi Tonček! Kakšni junak je ta novopečeni „klerikalec“ Lepener, se vidi iz tega, da je svojega svaka in svojega očeta po krivem ob-sodil ter se tožaril z bratom. Ko bi hoteli, po-pisali bi lepe stvarice od tega junaka. Ali ne zdi se nam vredno. Dokazati smo hoteli le iz novega, da so „Fihposovi“ pristaši breznačajni figa-možje in da je politikujočim farjem tudi najbolj umazano sredstvo dobro došlo. Fej!

Svetniki in kaplan. V neki fari v Savinjski

dolini so možje ugibali, kdo je kriv da vera peša. Nekdo je omenil, da „Štajerc“ ni tega kriv, pač pa oni gospodje, ki predelujejo celo molitve. Ti gospodje ušijo zdaj križati „po no-vem“; ne več „v imenu Boga očeta“, temveč le „v imenu ošeta“; mladina pa si misli, da v imenu svojega očeta. Nadalje so odpravili ti gospodje iz rožnega venca vero ter 6. desetič za verne duše; pravijo, da se tega 6. desetič blagoslov ne prime; ali svitle kronice, ki se da-rujejo za čitanje maš za verne duše, te se prav rade primejo blagoslovljenih rok. Vse to ško-duje veri!... Drug možak pa je omenil, da so pričeli mladi duhovni celo med svetniki raz-liko delati. V dotični fari je videl kaplan v neki hiši lepe svetniške slike, ki so pa imele nemški napis. Slike so se kaplanu dopadle, ali rekel je, da jih ne more blagosloviti, ker imajo nemške napise!!! Zakaj peša vera? „Štajerc“ ni predručal križa, ni odpravil 6. desetič in ni pisal, da ne veljajo svetniki, ako imajo nemški napis. „Štajerc“ ni nikdar besedice proti veri pisal. Ali taki mladi kaplanski tički, ki ne vedo, kaj delajo, škodujejo veri neizmerno. Može iz dotične fare v Savinjski dolini pa nam pišejo, da se bodo držali tudi v bodoče edinega naprednega lista „Štajerca“.

Zajčja povestica. Ne da bi delali neumestne šale z pokojniki, hočemo zabeležiti to-le po-vestico, ki nam jo je sporočil prijatelj lista in ki je plod nepričakovane slučaj: V Šmarju pri Jelsah so pokopali 20. t. posestnika Mho Rateja. Pokojnik je bil strasten lovec; zajca ni mogel živga videti in naročil je celo svoji ženi, da mora podariti lovecem vsako leto po-lovnjak vina. Jazne babice so tudi hotele, da bi lovci streljali nad odprtim grobom pokojnika; pa ni bilo ne lovecev ne puške. Ali, — rod poljskih zajcev je menda tudi izvedel o Rate-jevi smrti; sklenil je odposlati zastopnika k pogrebu, da izve in vidi, kaj je z Ratejem. In res ko so spremljevalci iz pokopališča odšli, pride dolgonhi zajček tik pokopališča mimo vrat, se postavi na zadnje noge, pomoli sprednje nogice k višku in gleda, kakor da bi molil za mrtvega lovca. To ponovi zajček še štirikrat in potem jo popiha z velikimi skoki, menda da naznani tovarišem vest o Ratejevi smrti. Zajček, zajček, v Šmarju je še več lovecy!

Bratomor. 13. t. m. se je zgodil v občini Zakot pri Brežicah grozni bratomor. Sinova ob-činskega svetnika Rozmana sta se sprla in je končno mlajša brat starejšega tako dolgo z no-žem v trebuh suval, da so se reževe črve po-kazale. Poškodovanec je umrl. Zanimivo je, da je ta občina prvaško-klerikalna in da je Roz-manova družina stebel politikujočega faršstva. Mi obžalujemo nesrečnega očeta, ki je videl svojega prvega sina umreti pod nožem drugega, ali — kdo je kriv te grozne posurovelosti med ljudstvom? Odgovorite, vi prvaški pridigarji in časniki!

Za dijake imajo prvaški voditelji vedno „srce“ in „odprto roko“; kdor ne veruje, naj se gre solit... Ali ljubljanski prvaški listi po-ročajo to-le: V celjski „dijaški kuhinji“ se daje revnim študentom hrano, ki je preslaba za svinjsko krmo; vbogi fantje ne morejo tega jesti. Poleg tega je „kuhinja“ tako umazana in gnjusna, da se človeku kar stadi... Gospodje Sernec, Dečko e tutti quanti, kaj ko bi se vas pitalo s tako svinjsko krmo, takrat ko ste bili revni študenti in ko vam še ni prineslo pr-vaško „prepričanje“ tisoče premoženja?!

Napredno delo. V Polzeli v Savinjski dolini so vplivni možje na delu, da uresničijo nemško šolo. Naše delo rodi plodove! Može v Polzeli, ne strašite se prvaškega časopisja, ki že pljuje ogenj in žveplo, temveč storite možato to, kar zahteva bodočnost vaše dece!

Zmag v Slivnici pri Mariboru. Poroča se nam: V Slivnici se je vršila občinska volitev 3. dec. p. l. Naprednjaki so zmagali na celi črti v vseh 3 razredih. V tretjem razredu so dobili naprednjaki 36, klerikalci 18 glasov; v drugem naprednjaki 14 do 15, klerikalci pa 2 do 5 glasov; v prvem razredu pa so bili na-prednjaki ednoglasno izvoljeni. 14. t. m. je bil izvoljen županom vrli naprednjak gospodar J. Kumaner. Nasprotniki so kar poparjeni; le v svojih prvaških listih kažejo zoba; ali teh sta-rih zob se pač nikdo ne straši! Zanimivi pri-

zori so se vršili na dan volitve. Župnik je vrlo šepar korakal s svojimi pristaši proti voliču; bil je zope prepričan, da zmaga. Ali ko je zagledal velikiški število naprednjakov, obstal je fajmošter nekaj 800. časa; potem so jo klerikalci eden za drugim vadna popihali, župnik pa je pri g. Puharju sreče ne čakal; baje se je še nekdo s biciklom pripeljal čuden in potem je bilo — za klerikalce vse „fač“ roča. Ja, župnik, župnik zakaj se vtikate v politiko? zaht. Bolje bi bilo, ako se pobrigate raje za svoj pirja, sveti posel, posvetne stvari pa pustite posvetnim, got ljudem! Omeniti nam je še, da je ves drugače arčke mož častiti kaplan g. Volčič. Le-ta se ne vtika prič v politiko, zato pa je tudi splošno priljubljen... in farani so mu hvaležni. Župnik, vzemite si Novo! izgled od svojega kaplana... Naprednjakom v. m. Slivnici pa kličemo: bodite vedno tako trdnostvo j in vedno bode zmaga vaša! Živeli! Darilo

Pilštanjanski lovci. Pilštanjaki župnik jabi v vedno na lov, pa ne za dušami temveč za rev. divjačino. Pri oltarju ga najdeš malo kedaj, v Ali je goščavi s puško v spremstvu svojih 15. lovecy. Ku pa dostikrat. Nekega dneva je šel župnik Marko00 K s svojimi prijatelji zopet na lov. Nobenega repa pive niso videli; ko se vračajo, pa nakrat Marko00a u zažvižga, cela družba se vstavi in zagleda veli „Sra- kansko zver. Prestrašeni pričnejo streljati na Ro- to zver in Marko ji zavije končno vrat. 14. ravn strelav je dobila ta „zver“, katero imenujejo Ogenj naši kmetje — sovo. Na večer pa so praznovali in vl- hrabri lovci „zmago“ pri Janezu Gubenakul je. Hudobni jeziki govorijo, da je prišel Marko ak. I malo težko nabasan domu in da ga je moral dal kuharica sleči. Marko, Marko — lovski pozdrav! tila v

Župnik v sv. Jurju ob Pesnici je tudi pravi Ruda oznanjevalec miru in ljubezni. Pred kratkim nizi hotel krstiti nezakonsko dete in je pogal. botra in hebamko iz cerkve. Kaj ko bi dete Orož nekrščeno umrlo? Ali bi res ne doseglo nebeš om T kega kraljestva samo zato, ker je ta župnik Sam brutalen in surov? Ali ta župnik je sevedaš fe prvaški zagrizenec do skrajnosti. 27. dec. so se sešec licitirale cerkvene klopi. Neki mladenič je od-upila govoril, ko ga je župnik poklical, z besedico us se „hier“. Fajmošter ga je zato opsoval. Dobil je Groz sicer primerni odgovor, da je hier? vojaški odgovor, ima na kar pa je pričel še bolj rogoviliti. To je res. M grozno, da je ravno v lavantinski škofiji toliko vlak hujskačev v farški snknji! ter

Iz politične službe. Imenovan je za okraj-no p- nega glavarja v Ptuj dosedanji vodja okr. gla- Mrli varstva v Celju g. E. Prah pl. Thalfeld. V pri l Celje pa pride okrajni glavar M. pl. Müller-si. Hörstein. V Slov. Gradec pride nadkomisar Prei pl. Poigar, v Brežice pa Walter grof Attema, farib

Sprememba občinskega imena. Ministerstvo omor za notranje zadeve je dovolilo, da se imenujejo, l dosedanja občina Bistrica pri Falu odslej „Bi-obrež strica pri Rušah (politični okraj Maribor). je

Mestna straža v Mariboru je decembra „Me 49 oseb aretirala (38 moških in 11 žensk). 3. l bo se osebe so se oddale okrožnemu sodišču, 11 škke okrajni sodniji. 12 se jih je odposlalo „peru. M šub“, 2 v prisilno delavnico, 2 v nornišnico in 1 v bolnico.

Konkurz. V Mariboru je trgovec z galan- Mi terijo F Pristernig ustavil svoje plačevanje. „da

Ljutomerska požarna bramba je obdržala oko 6 t. svoj obni zbor. Bramba šteje zdaj 37 ov. mož. V preteklem letu je obdržala 7 vaj, 6 sho- (n dov in 2 paradna obhoda. Pri 2 požarih je po-m d kazala uspešno svojo izurjenost. Dohodki so ob-č znašali K 1095-99, izdatki pa K 867-54. Iz-e n voljeno je bilo zopet dosedanjo vodstvo, i. s. mo Hauptmann H Sderitsch, namestnik J. Koller, De zapisnikar J. Zweck, blagajnik Al. Krainz, ekser-si, cir-mojster Ludv. Maier, „Steigerführer“ K. Wirth, ških namestnik F. Schmanz; „Rottführer“ J. Korn-g el- pichl, A. Vauptotisch, L. Voller, A. Novak; zdrav-ka- nik v sili J. Arnusch, zastavonoša F. Kokel. Ih. „

Vinska razprodaja. 29. t. se vrši vinska jeni razprodaja grof Meranovega graščinskega oskrb- ačan ništva v Pekrah. Prodalo se bode okoli 90 hl vse- vina l. 1906 (Mosler, Risling, Burgunder itd.) ste l- Kakor znano, so vina iz tega kraja krásna pred- kapljica. ije

Mariborska frančiškanska cerkev je dobila čanc naslov in pravice bazilike. V lavantinski škofiji u. še ni bazilike. gove

Napredna zmaga. 15. so bile občinske vo-le p litve v Leitersbergu pri Mariboru. Naprednjaki hovn so zmagali na celi črti. Živeli! rošk

je vrlo bil je veliko er nekaj drugim in sreče pripeljal „fuč“. olitiko? za svoj svetnim ručarčke tako „pohujšali.“ Morda doživimo da pričnejo kaplani štrajkati in potem bo ljubljene si akom v o trdni onik je nveč za tedaj, v lovcev k Marko ga repa Marko da veli- jati na rat. 14 enujejo iznovali enšaku. Marko morala ozdrav! di pravi tkim ni pogнал bi dete nebeš- župnik seveda c. so se je od- pesedico obil je dogovor, o je res i toliko

okraj- tr. gla- feld. V Müller- tomisar Attems. sterstvo menjuje ej „Bi- ). cembra (nsk). 13 ču, 11 „per nico in

galan- nje. držala adaj 37 6 sho- je po- dki so- 4. Iz- i. s.: Koller, ekser- Wirth, Korn- zdrav- kel. vinaka oskrb- 90 hl er itd.) krasna

dobila skofigi ke vo- adnjaki

Slaparstvo. Razne osebe na Štajerskem so bile zopet pisma, v katerih jim obljubuje neki anski jetnik veliko denarja, ako rešijo o 800.000, katero ima nekeje „skrito“. To je navadna sleparija in opozarjamo lahkoverneže, da se ne vadejo na te lopovske limanice.

Čuden „štrajk.“ Iz okolice Zagorja ob Savi poročajo, da so prišli 3 mežnarji „štrajkati“. In zahteva košnjo okoli cerkve in nekaj npiirja, druga dva tudi ednake stvari. Sakra- ka, gotovo so „hudobni“ knapi te pohlevne narčke tako „pohujšali.“ Morda doživimo da pričnejo kaplani štrajkati in potem bo ljubljene si akom v o trdni onik je nveč za tedaj, v lovcev k Marko ga repa Marko da veli- jati na rat. 14 enujejo iznovali enšaku. Marko morala ozdrav! di pravi tkim ni pogнал bi dete nebeš- župnik seveda c. so se je od- pesedico obil je dogovor, o je res i toliko

okraj- tr. gla- feld. V Müller- tomisar Attems. sterstvo menjuje ej „Bi- ). cembra (nsk). 13 ču, 11 „per nico in

galan- nje. držala adaj 37 6 sho- je po- dki so- 4. Iz- i. s.: Koller, ekser- Wirth, Korn- zdrav- kel. vinaka oskrb- 90 hl er itd.) krasna

dobila skofigi ke vo- adnjaki

Novo klanico v Slov. Bistrici so otvorili t. m. Stavbo je izvršil g. Nassinbeni. Pre- latstvo je splošno veselo in zadovoljno. Darilo. Cesar je podaril prostovolni požarni mbi v Sv. Duhu-Loče 200 kron iz lastnih stestev. Ali je treba? V celjski okolici je umrl t. m. Kuder. Zapustil je lepo posestvo in 100 K gotovine. Sam se ni privoščil niti za pivo, štedil in hranil je, dokler mu ni gerala usoda nit življenja. Ali je treba? „Sraka“. V Slov. Bistrici so aretirali ku- lico Rozo Ratz radi različnih tatvin. Mislila je ravno popihati. Ogenj na progi. Ko se je peljal 20. t. m. prvi vlak skozi postajo Sv. Jurij pri Celju, zil je čuvaj, da se kadi iz vagona. Ostavil vlak. Dotični vagon je bil naložen z juto in ni dal več rešiti. Čuvaju gre hvala, da se ni petila večja nesreča. Rudarska nesreča. V Statgu pri Wiesu je ozil „kmet“ nekega knapa in mu zlomil ro. Orožniki so odpeljali iz Ciganc pod Var- gom Terezo Dro-g; obdolžena je požiga. Samomor v cerkvi. 21. t. je padla v mari- ski frančiškanski cerkvi natakarcica Marija rošec v omedlevico. Izkazalo se je, da se je trupila. Zdravniki so je rešili. To je že tretji kus samomora te ženske. Grozna nesreča. Vlak je porozil med po- joma Niklasdorf in Bruck užitkarja Urbana la. Mož je hotel pod vlakom čez progo; ali ovlak je bil hitrejši in mu je odtrgal obe gi ter zmučkal glavo; mrliča je vlekel vlak eno postajo naprej. Mrliča, okoli 16 letnega dekleta so poteg- i pri Ljutomeru iz Mare. Kdor kaj ve, naj se asi. Premrzla Drava. 20. t. je pil viničar Ferk Mariboru malo čez žejo. Nakrat mu pride nomor na misel. Čez most ni hotel skočiti v avo, ker je bilo previsoko. Zato je šel raje obrežja v vodo. A ko mu je prišla voda do si, je čutil, da je Drava mrzla in šel je nazaj. „Medvedi in tigri me zasledujejo in eksplo- al bodem“, — tako je dejal neki Kovač iz gaškega okraja na mestni stražnici v Mari- ou. Mož je zblaznel; bil je dvakrat v blaznici.

## Iz Koroškega.

Mi gremo naprej! Poročali smo pred krat- n, da smo dobili na enem dnevu iz par ob- držala i okoli Borovelj sto in enega novih naroč- kov. Zljaj smo dobili zopet iz ene same ob- de (namreč iz sv. Marjete pri Borovljah) na em dnevu 40 novih naročnikov, iz par dru- gi občin pa 39 novih naročnikov. Posamezne ve naročnike niti ne štejemo. Živio! Mi smo naprej!

Delirij . . . V poročilu o shodu v Podsin- asi, na katerem so prijeli naprednjaki par škkih hujskačev za dolga ušesa, piše „Mir“ alg članek. Odgovarjali ne bodemo, kajti iz anka govori — delirij. Le par psovk bodi pri- kl. „Mir“ piše m. dr. te-le „cvetke“; „opi- vani nemčurski razbojniki“, „krvolodnost“, „latanci“, „huronsko vpitje“, itd. itd. . . In vse zato, ker se kmetje v Podsinjvasi ne iste hujskati od kranjskih paglavcev! Torej, prednjaki koroški, zapomnite si: „Mir“ vas uje „nemčurske razbojnike“ in „opijanene ačane“!!! Sicer pa si ne vzemite to k- pa. „Mir“ gre zdaj v Ljubljano in tam bodo egove psorke še zrasle in njegovo pisarjenje de pričalo o deliriju, kateremu so podvrženi lhovniški in posvetni prvaški hujskači na oškem . . . Boleti nas to ne sme, kajti ta

„spufani“ list prenapetih tarjev ne bode niko- mur škodoval.

Odlikovanje. C. kr. dvorni izdelovatelj orožja g. Peter Wernig v Borovljah je dobil na jubilejski razstavi v Bukaresti zlato medaljo. Ta visoka odlika povzdignila bo dobro ime boroveljske industrije orožja v širnih krogih.

Zastrupljeni so bili s strupenimi plini v tovarni ogljenega kiskea (Kohlensäure) v Ce- lovcu 3 delavci; 2 delavca so rešili, ključar Marhet pa je umrl.

V Vrbskem jezeru je utonil 18. t. pri Lo- reto neki deček; predaleč se je upal po ledu, ki se je udril.

Samomor. Lesni delavec Oberauner v Spi- talu je skočil 14. t. v vodo, ali prijatelji so ga rešili. Dva dni pozneje pa se je obesil v gozdu.

Utonil je v Vrbskem jezeru hišnik baron Walterkirchenove vile; peljal se je po ledu, ki pa še ni bil dovolj močan.

Požar v Sp. Rožu. V noči na 28. t. je pogorela p. d. „Helferjeva“ hiša gosp. J. Singer na Strugi. Iskre iz dimnika so zanesle ogenj. Požarne brambe iz Kaplje, Kožentavre in Svetnevasi so jako težko delale, ker je bila mrzlo, da je kar škripalo in je voda pri delu zmrznila. Sneg, ki pokriva vse postrešje, je obvaril, da niso tudi gospodarska poslopja pogorela. Škode je nad 2000 kron.

Iz črnega brloga. Župnik Konaš in Ren- gersdorfa na Koroškem je tožil odgovornega urednika naprednega lista „Freie Stimmen.“ Urednik se pa tega ni prestrašil, temveč je po- nudit pred sodnijo dokaz resnice, da je dotični fajmošter „materjelo“ izrabljaj starega, boga- tega kmeta. Tega dokaza se je župnik ustrašil in potegnil je tožbo nazaj. No, klerikalni listi, ali ne bode te svojim čitateljem povedali?

## Po svetu.

Klerikalni poslanci. Kako izobražene po- slance imajo klerikalci, kaže sledeči slučaj: Mo- ravski klerikalni poslanec Vesely je obolel. V njegovi vasi pa živi stara babura, ki bajje copra. Ta babura je Veselyju „svetovala“, naj se kopleje v ledeni vodi. Mož je to res storil in se tako temeljito „ozdravil“, da ne bode nikdar več zdravil potreboval; umrl je namreč. Šnops in klerikalizem, babjeverje in klerikalizem, duševno siromaštvo in klerikalizem, to spada vse skupaj.

Velikanski potres. Mesto Kingston na otoku Jamajka je te dni velikanski potres uničil. Vso mesto je razrušeno. Poslopja so skoraj brez- jemno podrti. Prebivalstvo, večinoma zamorsko, je kar zbesnelo. Zamorci so splošno mislili, da je prišel sodni dan. Pričeli so ropati in vojaštvo jih je moralo prepoditi. Na raznih krajih mesta je pričelo goreti; celi trgovski in pristanski okraj je pogorel. Cerkve so izginile, gledališča ni več. Potres je bajje napravil za 110 miljon- nev kron škode. Število mrtvih znaša od 500 do 1000. število takih, ki so brez stanovanja, pa 90.000.

Zopet podraženje užigalic. Avstrijski fabri- kantje užigalic so že zopet zvišali ceno švedskih užigalic (za 6 kren pri 1000 zavojih) in na- vadnih žvepljen (za 10 vin. pri zavoju a 50. škatljami). Mala trgovina bo vsled tega zvišanja hudo prizadeta.

Župnik — tat. Na colninskem uradu v Castellomare del Golfo (Italija) je prišel te dni katoliški župnik Tranchida, da bi se potrdilo zdravstveno spričevalo za njegovo kravo. Urad- niki pa so izpoznali, da je bilo to spričevalo ponarejeno. Vsled tega so pobožnega moža po- licaji prijeli. Potem se je izvedelo, da je župnik član roparske družbe „Maffia“ in da je znan kot živinski tat. Zdaj sedi in premišljuje o nauku: „Ne poteguj se za tujo lastnino!“

Trdovratni samomoriec. Postopač Dolna na Dunaju se je poskusil pred par dnevi živ- ljenje vzeti. To je njegov 31. poskus samo- mora. 31 krat se je postopač že zastrupil, ali vedno je vzel tako malo strupa, da je ostal na tej solzni zemljici.

Poginjene muhe se dandanes dobro plaču- jejo. Vsako leto pridejo v velikanskih sodcih v London in se nakupujejo za hišne ptice in zlate ribice. V Braziliji jih lovijo ribiči v mrežah. Kilo teh muh plačajo Angleži s 3 kronami.

Oropani klošter. Iz kloštra „črnih sester“

v Rupplmondu so odnesli roparji 80.000 fran- kov v vrednostih papirjih. Doslej niso prijeli no- benega roparja.

Barka v ognju. Na parniku „Lindholmen“, ki je vozil proti Illirfonu, je nastal ogenj. Ker niso mogli ognja pogasiti, obrnili so parnik v pristan Listor. Več oseb je zgorelo.

Velik požar. 3. t. so zgoreli velikanski ma- gacini pri arzenalu v Portsmouthu (Am.) Škode je čez ¼ mil. funtov sterlinga.

Ljubi „Štajerci“! Iz Dolenjskega poročajo sledečo povestico: Za novo leto je čestital župnik neke tamošnje fare mrtvaškemu ogledu tako-le „Tudi jaz Vam želim srečo. Da bi vam bilo privoščeno, ogledati vsak dan štiri mrličje; potem bode te kaj zaslužili. . . . Ne vemo, kakšne obraze so napravili farani k tej čestitki. Pač res, — kšeft je kšeft. . .

## Vera in klerikalstvo.

(Nadeljevanje in konec)

### Religija in klerikalizem.

Neverjetno je skoraj, da je še vedno toliko drugače čisto pametnih kmetov in meščanov, ki ne morejo izpoznati temeljne razlike med tema dvema pojmom. V drugih deželah so sicer državljani v tem oziru veliko izobraženejši in v svojem političnem mišljenju veliko samostojnejši. Celo na Tirolskem že razume prebivalstvo čisto dobro, da nista pojma religije (ver- stva) in klerikalnega prepričanja eno in isto. In vendar trdijo politikujoči duhovni vedno, da so uresničeni klerikalna stranka, klerikalna društva, klerikalne blagajne in posojilnice, klerikalni listi in vse druge kleri- kalne uredbe le za varstvo vere in povzdigo krščanstva. Ravno nasprotno je res! Vedno surovo vpitje n. p. v klerikalnih časnikih pač ne pospešuje krščansko pohlevnost in medsebojno ljubezen.

Vse te imenovane klerikalne nredbe pač ne vgljobijo versko čustvo; služijo le in edino le za- sigurjenju posvetne nadvlade klerikalne stranke. To vedo politični voditelji te stranke tako dobro kakor mi, le povedati tega nočejo. Politčna moč nima z vero ničesar opraviti, kajti vera, kakorjeto učil Kristus, sploh ni vprašanje moči: to je stvar srca, ne pa stvar pesti. Z nasiljem se vzgaja k večjem hinavce in lažnike, nikdar pa ne vernike. Ako storijo duhovni svojo stan- novsko dolžnost, ako vedno lepe nauke evan- gelija ne samo pridgujejo, temveč z vsem svojim delom tudi izpolnjujejo, potem bodo postali med ljudstvom tako spoštovani in priljubljeni, da bi se vsako sovraštvo na tej ljudski ljubezni razbilo.

Ali duhovni, ki čutijo nesebično ljubezen za ljudstvo in ki delujejo v svojih občinah v duhu evan- gelija, ti duhovni pač ne potrebujejo pomožnih političnih sredstev nasilja. Kristus sam ni imel posvetne moči in njegovi apostoljini so bili revni ribiči; brez posvetne moči so si pridobili srca celega človeštva edino vsled resničnosti svojih besed, vsled svetega navdušenja in vsled nepre- magljivosti lepih nankov krščanstva. Kako grdo, surovo in nekrščansko z ozirom na prve pristaše Kristove izgledajo gotovi župniki po deželi, ki pridgujejo eno nedeljo o „slabih“ časnikih, drugo o naprednjakih, tretjo o razporoki itd. Vbogo ljudstvo! Ni čuda, ako izgubi pri taki hrani svojo versko čustvo in ako se vprašajo ljudje pri takem omadeževanju božjega hrama ter prižnice, je-li misli pridgar sam pošteno o veri in je-li mu ni morda poslaniški sedež več vreden nego nauki evangelja. In vsakdo čuti, da politika ne spada na prižnico, vsak- do vè, da Kristova beseda ne po- trebuje podpore s praznimi kle- rikalnimi besedami.

### Pravilno besedo

o razmerju med vero in klerikalstvom je po- vedal nadvojvoda Rainer. Ta častivredni član naše cesarske družine je dejal: „Jaz sem veliko preveč veren, da bi bil kle- rikalen!“ Pravilnejše ne moremo označiti to razmerje. Kdor ima resnično vero, ne bode zlorabljal svoje ali pa versko čustvo bližnega v politične namene. Globoko obžalovati je, da se ravno duhovni v tem oziru daleč pozabijo, da oznanjujejo politične gostilniške pogovore raz prižnice, da psujejo čez napredne liste, da agi- tarijo za volitve, itd. M.sleči človek bode tako mislil, kakor je povedal nadvojvoda: „Jaz sem veliko preveč veren, da bi bil klerikalen.“